

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/50/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112218403
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6112218403.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., IČO: 36 613 843, so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, proti odporcovi W. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX H. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778, so sídlom Nám. legionárov 5, 080 05 Prešov, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, o zaplatenie 3 854,98 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa a na odvolanie vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 21. 11. 2012, č. k. 9C/188/2012 - 92, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým rozhodol, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 119,00 eur m e n í tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778, Nám. legionárov 5, Prešov, trovy prvostupňového konania vo výške 356,93 eur a zaplatiť ich k rukám právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, Nám. SNP 7, Stropkov, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778, Nám. legionárov 5, 080 05 Prešov, trovy odvolacieho konania vo výške 29,29 eur a zaplatiť ich k rukám právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, Nám. SNP 7, Stropkov, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľa zamietol. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 119,00 eur a zaplatiť ich k rukám právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ sa návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia 3854,08 eur s príslušenstvom.

Podaním doručeným súdu dňa 20.09.2012 do konania na strane odporcu vstúpil ako vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, ktorý v podaní doručenom súdu dňa 03.10.2012 vzniesol námietku premlčania a navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Uplatnil náhradu trov konania - trov právneho zastúpenia vo výške 356, 93 eur (vrátane DPH 59,49 eur).

Súd návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa zásady úspechu vo veci. Navrhovateľ nebol v konaní úspešný, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal. O trovách konania vedľajšieho účastníka súd rozhodol v spojení s ust. § 150 ods. 1 O. s. p., keď dospel k záveru,

že vedľajší účastník zastúpený advokátom JUDr. Ambrózom Motykom má nárok na náhradu trov konania, pretože v konaní vzniesol námietku premlčania. V podaní išlo o konkrétnu námietku, zo strany vedľajšieho účastníka, išlo o účelné bránenie práva. Trovy prisúdil vo výške 1/3 zo sumy 356,94 eur vypočítaných trov s prihliadnutím na to, že právny zástupca zastupuje vedľajšieho účastníka v obdobných sporoch opakovane, pričom ide o rovnakú právnu argumentáciu.

Proti rozsudku podali odvolanie vedľajší účastník aj navrhovateľ, obaja proti tretiemu výroku rozsudku, ktorým súd uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy vo výške 119,00 eur.

Vedľajší účastník sa domáhal rozsudok v napadnutej časti podľa § 220 O. s. p. zmeniť tak, že súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania prizná v celom rozsahu, t.j. v sume 356,93 eur ako si ich uplatnil. Uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 94,03 eur.

Namieta zníženie celkovej výšky náhrady trov súdom na 1/3, s poukazom na ust. § 150 ods. 1 O. s. p., teda z dôvodov hodných osobitného zreteľa, pretože vedľajší účastník zastáva názor, že podmienky pre aplikáciu tohto ustanovenia tu nie sú dané. Ak totiž žalobca podal opakovane nenáročnú, typovú, formulárovú žalobu, vedľajší účastník na strane odporcu musel na túto žalobu opakovane, ako aj v iných veciach, s obdobnou právnu argumentáciou reagovať. Postup vedľajšieho účastníka bol vyvolaný činnosťou navrhovateľa, ktorý žaloval premlčanú pohľadávku a následne po vznesení námietky premlčania vedľajším účastníkom súd jeho návrh zamietol. Spotrebiteľ bol v konaní v celom rozsahu (100 %) úspešný. Preto je nespravodlivé, aby súd krátil trovy jeho právneho zastúpenia. Poukazuje na rozhodnutia odvolacieho súdu v obdobných prípadoch, kedy odvolací súd odvolaniu vedľajšieho účastníka vyhovel, a zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu s vyslovením jednoznačného názoru, že pre aplikáciu ust. § 150 neboli splnené zákonné podmienky. Ak navrhovatelia "neriskujú" ani len úplnú náhradu trov konania, stále sa im oplatí skúšať a budú podávať na súdoch také žaloby, aby im súdy priznávali premlčané nároky a nároky z nekalých obchodných praktík. Zminimalizovanie tejto agendy sa dosiahne len vtedy, ak budú podporené účinné prostriedky na odradenie navrhovateľa realizovať svoju doterajšiu prax na súdoch.

Navrhovateľ v jeho odvolaní navrhol rozsudok v napadnutej časti podľa § 220 O. s. p. zmeniť tak, že súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vôbec neprizná. Uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 178,68 eur (vrátane DPH 9,37 eur).

Podľa navrhovateľa vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, pretože má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú možnosť využívať aj určenú podporou ministerstva.

Poukázal na dôvodovú správu k zák. č. 384/2008 Z. z.. Je toho názoru, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc.

Prvostupňový súd nepostupoval správne, keď združeniu zastúpenému advokátom priznal náhradu trov konania, nakoľko existovali dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 O. s. p. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, oznámením o vstupe združenia do konania, toto obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých na vstup nebol žiaden dôvod, navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Preto navrhovateľ zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa.

Združenie nevystupuje v konaní ako splnomocnený zástupca odporcov, títo o vstupe združenia do konania pravdepodobne ani nemajú žiadnu vedomosť.

Navrhovateľ má vedomosť, že vedľajší účastník v súvislosti s dôvodnosťou priznania trov poukazuje na § 137 O. s. p. a na ustanovenia Charty základných práv Európskej únie ako aj na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie. Združenie odporcu v konaní nezastupuje, preto nemožno argumentovať vyššie uvedeným ustanovením.

Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, lebo neboli účelne vynaložené.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že trvá na stanovisku uvedenom vo svojom odvolaní. Aplikácia § 150 ods. 1 O. s. p. na danú právnu vec je nenáležitá aj vzhľadom na okolnosti predchádzajúce sporu, správanie účastníkov v priebehu sporu a okolnosti uplatnenia nároku. Pokiaľ ide o právne zastúpenie združenia advokátom, toto vychádza z existujúcej platnej právnej úpravy, že každý, vrátane vedľajšieho účastníka, má právo na právnu pomoc, právo dať sa v konaní zastupovať advokátom. Trovy vedľajšieho účastníka v konaní predstavujú jednoznačne účelne vynaložené trovy, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka zastúpeného advokátom, v ktorom vzniesol námietku premlčania, bolo dôvodom zamietnutia návrhu.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka sa pridrižiava svojich tvrdení uvedených v podanom odvolaní, že trovy vynaložené vedľajším účastníkom v konaní nemožno mať za účelne vynaložené a združenie vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu (právnická osoba), ktorý odporcu v konaní nezastupuje.

Odporca zostal nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1, 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (O. s. p.) a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti zmenil podľa § 220 O. s. p.. V ostatnej časti rozsudok nie je dotknutý.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti nie je správne.

Prvostupňový súd použil správne ustanovenie o trovách konania, keď vo veci aplikoval § 142 ods. 1 O. s. p.. V rozhodovanom prípade bol nárok na náhradu daný týmto ustanovením, pretože sa riadil zásadou úspechu účastníkov vo veci.

Niet žiaden dôvod preto, aby v danom prípade neúspech navrhovateľa v konaní, ktorého si musel byť navrhovateľ vopred vedomý, znášal spotrebiteľ ako úspešná strana.

Podľa ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p., ktoré prvostupňový súd aplikoval v spojení s vyššie citovaným ustanovením pri rozhodovaní o náhrade trov vedľajšieho účastníka na strane odporcu, platí, že ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril, to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Toto ustanovenie upravuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok, aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Možno ho aplikovať vtedy, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí ale ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý vyplýva z konkrétnych okolností prejednávanej veci, kedy súd musí prihliadať na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, nielen toho účastníka, ktorého by zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj toho účastníka, ktorého majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá. Povinnosťou súdu je všímať si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Teda výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.

Pokiaľ ide o majetkové, sociálne a iné pomery účastníkov, je nepochybné, že u navrhovateľa ide o subjekt podnikajúci v sfére vymáhania záväzkov, ktorý má k tomu rozsiahly aparát. Je súčasťou nadnárodnej spoločnosti, pričom jeho hlavnou náplňou činnosti je vymáhanie pohľadávok. Pokiaľ ide o osobné, majetkové a zárobkové pomery, túto skutočnosť nemožno zohľadniť v prospech navrhovateľa, k tomu nie sú žiadne dôvody.

Taktiež odvolací súd zdôrazňuje to, na čo už viackrát poukázal pri svojej rozhodovacej činnosti v iných obdobných veciach týkajúcich sa totožného navrhovateľa, že je potrebné všimnúť si aj okolnosti, za ktorých došlo k uplatneniu nároku, resp. nárokov v podobe niekoľko tisíc žalôb na súdoch SR, a to aj napriek tomu, že si navrhovateľ musí byť vedomý skutočnosti, že niektoré nároky sú premlčané. Práve z dôvodu činnosti vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane odporcu nedochádza k priznaniu premlčaných nárokov pre navrhovateľa. Účelnosť právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka je nepochybne zrejmá a nie nevýznamná. Týmto spôsobom sa naplňa politika EÚ vo vzťahu k spotrebiteľskému právu a vyvažuje sa tak rovnosť zbraní, kedy spotrebiteľské združenie vystupuje na strane tej slabšej strany, spotrebiteľa.

Potom vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nemožno vyčítať, že jeho vyjadrenia sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach, „že sa jedná o opakované podania v obdobných veciach, že sa jedná o rovnakú právnu argumentáciu“, pretože je to preto, lebo týmito vyjadreniami reaguje na rovnaké žaloby navrhovateľa. Vyjadrenia nedáva samoučelne, ale reaguje nimi na žaloby navrhovateľa, keď mnohokrát vznášajú námietky premlčania.

Aj v prejednávanej veci je nepochybné, že navrhovateľ uplatnil premlčaný nárok a práve v dôsledku zastúpenia odporcu vedľajším účastníkom došlo k zamietnutiu návrhu. Navrhovateľ žaloval premlčanú pohľadávku zrejme v domnienke, že odporca nebude namietat' premlčanie v dôsledku svojej neznalosti. Práve táto okolnosť je jednou z tých, ktorá vylučuje aplikáciu ustanovenia § 150 O. s. p. v danom prípade.

Základná námietka navrhovateľa smeruje k tomu, že trovy konania v prípade, ak sa vedľajší účastník nechá zastúpiť advokátom, nemožno považovať za účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva.

Podľa článku 47 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom.

Teda tak ako navrhovateľ má právo nechať sa zastúpiť právnym zástupcom, takisto každý iný účastník súdneho konania, za rovnakých podmienok môže toto právo garantované ústavou využiť za podmienok, ktoré v danom prípade bližšie upravuje O. s. p.

V ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. zákonodarcia zvýšil ochranu spotrebiteľov, keď umožnil na strane spotrebiteľa ako vedľajšiemu účastníkovi zúčastniť sa konania takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, pričom takýmto predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Z ustanovenia § 18 O. s. p. vyplýva, že účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie.

V zmysle ustanovenia § 24 O. s. p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí.

V zmysle § 25 ods. 1 O. s. p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta.

Z citovaných ustanovení teda vyplýva rovnaké právo každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by takéto právo vedľajší účastník nemal.

Vedľajší účastník správne argumentuje princípom tzv. „rovnosti zbraní“, pričom navrhovateľ využil zákonné právo a je zastúpený advokátskou kanceláriou, avšak toto právo upiera vedľajšiemu účastníkovi, poukazujúc na to, že takéto trovy nie sú účelné. Pre takýto záver nie je žiaden rozumný dôvod, keď tento názor je v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami. Z argumentácie navrhovateľa možno nadobudnúť dojem, že navrhovateľ chce pre seba získať výhodnejšie postavenie v konaní, keď je zastúpený advokátom, pričom argumentuje tým, že vedľajší účastník je združením založeným za účelom ochrany spotrebiteľov a len združenie má právo v konaní tohto spotrebiteľa zastupovať. V danom prípade však treba rozlišovať vzťah medzi navrhovateľom a odporcami a vzťah vedľajšieho účastníka k odporcom, ako aj k jeho právu nechať sa zastúpiť v konaní advokátom. Zároveň treba poukázať aj na novelizované znenie ustanovenia § 137 O. s. p., keď O. s. p. pod trovy konania zahŕňa okrem iného aj náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti - vo výroku o trovách prvostupňového konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu zmenil. Odvolaniu vedľajšieho účastníka vyhovel v celom rozsahu a priznal mu náhradu trov prvostupňového konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia, vypočítaných podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov celkom vo výške 356,93 eur v zložení: odmena za 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia a podanie na súd, vyjadrenie dňa 03.10.2012 (za každý úkon odmena advokáta po 141,09 eur (tarifná odmena za zastupovanie v zmysle § 10 ods. 2 vyhl. vychádza z hodnoty sporu 3854,08 eur bez príslušenstva) + 2x režijný paušál po 7,63 eur (ako advokát uplatnil), t. j. spolu 297,44 eur + 59,49 eur daň z pridanej hodnoty v sadzbe 20 %, nakoľko vedľajší účastník preukázal, že je platiteľom tejto dane. Obe dva uplatnené úkony odvolací súd považuje za účelné.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 O. s. p., keď v odvolacom konaní bol úspešný vedľajší účastník, preto mu priznal súd náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za podanie odvolania, vo výške 29,29 eur. Výpočet trov vychádza z právneho názoru odvolacieho súdu, že základom sadzby tarifnej odmeny je hodnota veci, ktorá bola predmetom odvolacieho konania. Predmetom odvolacieho konania nebola suma o zaplatenie 3854,08 eur, ktorá predstavovala základ pre výpočet trov v prvostupňovom konaní, ale odvolací súd sa zaoberal len nárokom na náhradu trov a za základ pre výpočet trov považoval spornú výšku priznaných trov 356,93 eur. Preto tarifná hodnota veci v odvolacom konaní predstavuje sumu 356,93 eur, z ktorej v súlade s § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky patrí odmena za jeden úkon právnej služby 16,60 eur a v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 patrí i režijný paušál vo výške 7,81 eur, spolu 24,41 eur, čo je daňový základ pre výpočet dane z pridanej hodnoty (v sadzbe 20 % t.j. 4,88 eur), ktorá v tomto prípade advokátovi taktiež patrí, je platiteľom tejto dane. Trovy odvolacieho konania vrátane DPH sú 29,29 eur.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.